

BADANIE PRZESIEWOWE W KIERUNKU RAKA PIERSI

Embætti
landlæknis
Directorate of Health

Zaproszenie na badanie przesiewowe

Każdego roku u średnio 235 kobiet w Islandii (w większości przypadków w wieku powyżej 50 lat) rozpoznaje się raka piersi. Jest Pani w wieku 40–74 lat, dlatego też kierujemy do Pani zaproszenie do udziału w badaniach przesiewowych w kierunku raka piersi.

Niniejsza ulotka zawiera więcej informacji na temat badań przesiewowych, dzięki czemu będzie Pani mogła zdecydować się na skorzystanie z zaproszenia bądź jego odrzucenie.

Specjaliści zalecają udział w badaniach przesiewowych w oparciu o rzetelną ocenę korzyści i ryzyka, jakie wiążą się z tego rodzaju badaniami. Ważne jest, aby decyzję o udziale podjąć samodzielnie.

Samobadanie piersi jest także istotnym środkiem zapobiegawczym. Kobiety regularnie wykonujące samobadanie piersi są wyczulone na wszelkie zmiany. Po wykryciu guzka w czasie samobadania należy bezzwłocznie skontaktować się z lekarzem.

Jeżeli obecnie jest Pani w trakcie leczenia choroby piersi, w sprawie niniejszego zaproszenia należy skonsultować się z lekarzem.

Jeżeli nie ma Pani pewności, kiedy ostatnio brała Pani udział w badaniach przesiewowych, prosimy wejść na stronę www.heilsuvera.is (pod tym adresem można wyświetlić swoją elektroniczną dokumentację medyczną) lub uzyskać informacje w swoim ośrodku zdrowia.

© The Directorate of Health, 2021.

ISBN 978-9935-9481-4-4

Niniejsze wytyczne opierają się na wytycznych duńskich, *Tilbud om screening for brystkræft*, wydanych przez Duński Urząd ds. Zdrowia (Sundhedsstyrelsen), 2018.

Zdjęcia: listockphoto.com/

Czym jest badanie przesiewowe?

Badanie przesiewowe w kierunku raka piersi jest badaniem, któremu poddawane są kobiety niemające objawów choroby.

Celem badania przesiewowego jest wykrycie choroby we wczesnym stadium, co daje szansę na skorzystanie z lepszych możliwości leczenia, a także może zapobiec śmierci spowodowanej rakiem piersi.

Badanie przesiewowe nie jest kompleksowym badaniem raka piersi i nawet po poddaniu się takiemu badaniu może okazać się później, że choruje Pani na tę chorobę. Jeżeli więc zaobserwuje Pani u siebie określone objawy, należy zwrócić się do lekarza.

Więcej informacji na temat sposobu rezerwacji wizyt można znaleźć na stronie

<https://www.heilsugaeslan.is/serthjonusta/samhaefingarstod-krabbameinsskimana/>.

Ma Pani możliwość rezygnacji z udziału, jeżeli nie chce Pani uzyskać informacji lub poddać się badaniu przesiewowemu. Nawet jeżeli podejmie Pani decyzję o rezygnacji z udziału, zachowa Pani możliwość udziału w badaniu przesiewowym i otrzyma leczenie, jeżeli zgłosi Pani chęć poddania się takiemu badaniu lub zajdzie potrzeba podjęcia leczenia.

Dlaczego zaleca się udział w badaniu przesiewowym?

- **Niższy wskaźnik śmiertelności z powodu raka piersi:** Wczesne rozpoznanie nowotworu pozwala na zastosowanie prostszych metod leczenia. Decydując się na badanie przesiewowe, obniża Pani też ryzyko śmierci z powodu raka piersi.
- **Łatwiejsze leczenie:** Wczesne wykrycie raka stwarza możliwość wykonania prostszego i mniej inwazyjnego zabiegu (mastektomia częściowa) i uniknięcia usunięcia węzłów chłonnych znajdujących się w dole pachowym.
- **Mniejsze ryzyko konieczności zastosowania farmakoterapii:** Jednocześnie w przypadku wczesnie wykrytego raka istnieje mniejsze ryzyko wdrożenia chemioterapii po zabiegu.

Kiedy badanie przesiewowe nie jest zalecane?

- **Fałszywie dodatni wynik badania przesiewowego:** Jeżeli wynik badania przesiewowego wzbudzi podejrzenie raka piersi, zostaną Pani zaproponowane dalsze badania. To niekoniecznie oznacza, że ma Pani raka piersi. Powodem dalszych badań mogą być zmiany łagodne lub zagęszczenia tkanki piersi. Sytuację taką określa się mianem wyniku fałszywie dodatniego, który może prowadzić do poważnego stresu i niepokoju w czasie oczekiwania na wyniki.
- **Zbędne leczenie:** Badanie przesiewowe może wykazać w piersi obecność masy, która nie miałaby wpływu na Pani życie. Przystępując do badania przesiewowego, warto pamiętać, że istnieje ryzyko otrzymania zbędnego leczenia, które może mieć szkodliwe dla zdrowia skutki.
- **Niepokój:** Oczekiwanie na wyniki może wywoływać niepokój i lęk. Jeżeli odczuwa Pani niepokój, może Pani skorzystać z porady pielęgniarki.
- **Złudne poczucie bezpieczeństwa:** Nawet jeżeli wynik badania przesiewowego nie budzi podejrzeń, możliwe jest, że choruje lub zachoruje Pani na raka piersi. Badanie obrazowe może dawać wynik fałszywie ujemny, co oznacza, że nie wykryto złośliwej zmiany, która w rzeczywistości występuje. W związku z tym ważne jest, aby regularnie wykonywać samobadanie piersi.
- **Dyskomfort:** Część kobiet odczuwa pewien dyskomfort i ból w czasie badania przesiewowego spowodowane uciskiem piersi podczas badania.

Procedura badania przesiewowego

Proces przesiewowy obejmuje badanie RTG obu piersi (mammografię). Technik radiologii wykonuje prześwietlenie, lekarz radiolog natomiast opisuje uzyskane zdjęcia. Jeżeli lekarz nie wykryje na zdjęciach podejrzanych zmian, otrzyma Pani zaproszenie na kolejne badanie przesiewowe po 2 latach.

Jeżeli jednak lekarz będzie podejrzewał raka piersi, zostanie Pani zaproszona do wykonania dodatkowego badania (badanie kliniczne piersi).

Implanty piersi zwykle nie wpływają na wynik badania przesiewowego piersi. To jednak może zależeć od umiejscowienia implantu, tzn. od tego, czy znajduje się on przed czy za mięśniami piersiowymi.

Dodatkowe badania

Jeżeli wynik badania przesiewowego wzbudzi podejrzenie obecności choroby nowotworowej, zostanie Pani zaproszona na dodatkowe badanie (badanie kliniczne piersi) w ciągu 14 dni. Zwykle lekarz wykonuje to badanie metodą ultrasonograficzną (USG). Konieczne może być wykonanie dodatkowych zdjęć RTG bądź aspiracji lub pobranie tkanki.

Jeżeli odmówi Pani poddania się badaniu klinicznemu piersi, za 2 lata otrzyma Pani zaproszenie na ponowne badanie przesiewowe w kierunku raka piersi.

DWA MOŻLIWE WYNIKI DALSZEGO BADANIA (BADANIA KLINICZNEGO PIERSI)

- Brak oznak raka: W piersiach nie wykryto niczego niepokojącego. Podejrzenia mogła wzbudzić obecność zmian łagodnych lub zagęszczenia tkanki piersi. Zostanie Pani zaproszona na powtórne badanie przesiewowe za 2 lata.
- Ma Pani raka: W przypadku wykrycia raka piersi zostanie Pani skierowana do lekarza w Szpitalu Uniwersyteckim Landspítali na dalsze leczenie.

KOBIETY W CIĄŻY / KARMIĄCE PIERSIĄ

- Badanie przesiewowe piersi nie jest zalecane kobietom niewykazującym objawów w czasie ciąży oraz do trzech miesięcy po zaprzestaniu karmienia piersią.

Statystyki badań przesiewowych

Statystyki dotyczące raka piersi z lat 2015–2019

- W Islandii średnio u 235 kobiet rocznie rozpoznaje się raka piersi we wczesnym stadium.
- Średni wiek kobiety, w którym rozpoznaje się raka, to 62 lata.
- Średnio 50 kobiet rocznie umiera z powodu raka piersi.

Gdzie mogę umówić wizytę związaną z badaniem przesiewowym w kierunku raka piersi?

Centrum Koordynacji Badań Przesiewowych w Kierunku Chorób Nowotworowych odpowiada za zapraszanie kobiet na badanie przesiewowe i uzgadnia terminy wizyt.

Wizytę można umówić telefonicznie pod numerem 513 6700 od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.30 do 12.00.

Można też wysłać e-mail na adres krabbameinsskimun@heilsugaeslan.is.

Wszystkie wyniki badań przesiewowych można znaleźć na stronie Island.is / Mínar síður.

Zostaną one też zamieszczone na stronie Heilsuvera.is / Mínar síður.

Gdzie można wykonać badanie przesiewowe?

W regionie stołecznym badanie przesiewowe zostanie przeprowadzone w ośrodku zajmującym się chorobami piersi, Eriksgötu 5, 3 hæð.

Za badania przesiewowe w Islandii Północnej odpowiada szpital w Akureyri.

PYTANIA I INFORMACJE

Jeżeli ma Pani pytania dotyczą ce badania przesiewowego w kierunku raka piersi, prosimy zwrócić się do swojego lekarza lub odwiedzić następującą ce strony internetowe:

www.heilsuvera.is • Ośrodek zdrowia i Departament Zdrowia.

www.heilsugaeslan.is • Centrum Koordynacji Badań Przesiewowych w Kierunku Chorób Nowotworowych

www.krabb.is • Islandzkie Towarzystwo Onkologiczne